

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Гугнін Е. А.

20 10 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 29 МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Інститут, факультет: економіко-гуманітарний інститут
гуманітарний факультет

Мова навчання: українська

Запоріжжя 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність» для здобувачів вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітня програма «Міжнародний бізнес»

« ___ » _____ 2020 року – 18 с.

Розробники: Мелешенко А.І., к.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин

Протокол від «27» 08 2020 року № 1
Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин

«27» 08 2020 року _____ (Е.В.Прушківська)

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету
Протокол від «18» 08 2020 року № 1

«18» 08 2020 року Голова _____ (М.В.Дєдков)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 29 міжнародні відносини	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»; Освітня програма «Міжнародний бізнес»	Рік підготовки:	
Змістових модулів –3		3-й	3-й
Загальна кількість годин - 120		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента – 6 год.	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		28 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	112 год.
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 35% / 65 %

для заочної форми навчання – 6,7% / 93,3 %

1. Мета навчальної дисципліни

Доцільність вивчення матеріалу курсу «Інноваційні моделі та форми міжнародного бізнесу» обумовлена особливостями сучасного інноваційного розвитку міжнародного бізнесу. Предметом даного курсу є поняття інновації, інноваційного розвитку, нових форм та моделей міжнародного бізнесу. Курс надає можливість студентам оволодіти необхідними знаннями щодо тенденцій та проблем інтернаціоналізації підприємницьких інновацій в умовах формування креативної, циркулярної та цифрової економіки, підприємництва та інновацій у міжнародному малому та середньому бізнесі, а також оволодіти навичками креативного та системного мислення. Важливим елементом дисципліни «Інноваційні моделі та форми міжнародного бізнесу» є вивчення найбільш важливих ознак стартапів та здобуття практичних навичок щодо їх розробки з урахуванням виходу на міжнародні ринки.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо ведення інноваційного міжнародного бізнесу в глобальному середовищі попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна економіка», «Економіка бізнес-структур», «Міжнародний бізнес», «Основи зовнішньоекономічної діяльності», «Глобалізація і транснаціоналізація світової економіки». Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як «Міжнародний офшорний бізнес» та при підготовці кваліфікаційної роботи.

Мета курсу полягає у формуванні відповідного світогляду у студентів щодо основних тенденцій інноваційного розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації світового господарства, особливостей функціонування інноваційних форм та моделей міжнародного бізнесу на сучасному етапі інтернаціоналізації виробництва та набуття навичок креативного творчого мислення.

Завдання дисципліни:

- сформуувати у здобувачів знання про сутнісні характеристики бізнес-моделей та основні форми здійснення міжнародного бізнесу;
- розкрити сутність теорій інноваційного розвитку та практики інноваційної діяльності на національному та міжнародному рівнях;
- орієнтуватися у проблемах становлення та розвитку інноваційного міжнародного бізнесу;
- здійснювати аналіз діяльності технопарків, кластерів та мереж як основам глобального інноваційного розвитку;
- розуміти умови функціонування та основи розробки стартапів;
- оволодіти навичками інноваційного менеджменту в системі управління транснаціональними корпораціями;
- орієнтуватися в сфері культурного контексту інноваційного менеджменту транснаціональних корпорацій;
- отримати уявлення про розробку інноваційних проектів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

1. Мета навчальної дисципліни

Доцільність вивчення матеріалу курсу “Міжнародна інвестиційна діяльність” обумовлена особливостями сучасного економічного розвитку. Здійснення міжнародного бізнесу на основі інтернаціоналізації виробництва між материнськими компаніями і їх філіями на різних континентах світу та вихід міжнародних корпорацій на світові ринки як повноцінних суб’єктів інвестиційного бізнесу є одним з важливих рис сучасних ТНК, які виступають інтеграторами світових господарських зв’язків у глобальній економіці. У цьому зв’язку виникає необхідність у ґрунтовних знаннях світових економічних процесів, що відбуваються на рівні окремих ТНК, конкретних форм і методів ведення бізнесу. Повноцінний вихід міжнародних корпорацій на зовнішні ринки інвестицій та динаміка ринку світових потоків прямих інвестицій в контексті інтернаціоналізації може бути ефективним за умови наявності спеціалістів із зовнішньоекономічної діяльності, які володіють теорією і практикою інвестування прямих і портфельних інвестицій, вміють управляти економічними ризиками в умовах невизначеності, здійснювати міжнародні комерційні угоди з урахуванням особливостей конкретних ринків, правового регулювання та оподаткування міжнародних корпорацій.

Для освоєння студентами необхідних теоретичних знань та отримання практичних навичок щодо ведення міжнародної інвестиційної діяльності в глобальному середовищі попередньо їм необхідно опрацювати такі дисципліни як “Міжнародні економічні відносини”, “Макроекономіка”, “Історія міжнародних економічних відносин”, “Економічна теорія”, “Країнознавство”, “Міжнародна торгівля”, “Міжнародна економічна інтеграція”, “Міжнародні фінанси”, “Міжнародні економічні інституції”. Отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін як “Інноваційні моделі та форми міжнародного бізнесу”, “Міжнародний офшорний бізнес”, “Кон’юнктура економіки зарубіжних країн”.

Мета дисципліни - формування у студентів розуміння закономірностей, стратегій, механізмів міжнародної інвестиційної діяльності з боку міжнародних корпорацій та її мотивації, надання знань у галузі міжнародного інвестування та набуття аналітичних і практичних навичок у сфері реалізації іноземних прямих та портфельних інвестицій в тому числі у конкретних умовах України.

Завдання

- сформуванню у здобувачів уявлення про основні етапи розвитку міжнародної інвестиційної діяльності;
- виявити тенденції міжнародного руху капіталу на сучасному етапі;
- вивчити основні теорії застосування міжнародного руху капіталу на основі прямих та портфельних інвестицій;
- розглянути основні види і класифікації інвестицій, використовуваних в міжнародному бізнесі;
- розкрити специфіку управління фінансовими ресурсами у рамках ТНК;
- отримати уявлення про засади інвестування державою, міжнародними та національними корпораціями на світових ринках капіталу;
- дати класифікацію найбільш розповсюдженим інструментам міжнародного ринку інвестування;
- дослідити вплив, етичні норми та кодекс поведінки ТНК підчас інвестування капіталу у країну-рецепієнт;
- сформуванню необхідні навички та компетенції для аналізу, оцінки і прийняття рішень щодо реалізації різних форм, механізмів та принципів міжнародної інвестиційної діяльності у сучасному міжнародному бізнесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу

СК 5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміння адаптуватися до них.

СК 6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.

СК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання:

РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних

факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

PH 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

PH 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

PH 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

PH 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.

PH 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

PH 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

PH 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

PH 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.

PH 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

PH24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

PH25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологічні основи міжнародної інвестиційної діяльності

Тема 1. Інвестування в системі міжнародного бізнесу та фактори, що обумовлюють його активізацію

1. Економічна сутність інвестицій.
2. Особливості та принципи міжнародної інвестиційної діяльності.
3. Суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності.
4. Характеристика міжнародного інвестиційного ринку
5. Причини, чинники та фактори міжнародного інвестування.
6. Форми виходу на зарубіжні ринки.
7. Фактори, які впливають на вибір стратегії інвестування.

8. Стратегії країн, приймаючих інвестиції, та країн базування компаній, які здійснюють іноземні інвестиції.
9. Сучасний стан та динаміка ринку світових потоків прямих інвестицій в контексті еволюції.

Тема 2. Сутність, форми, механізми і теорії руху прямих та портфельних інвестицій

1. Сутність і форми інвестицій.
2. Мотивація та класифікацію форм міжнародного руху капіталу: прямі та портфельні інвестиції.
3. Теорія міжнародних портфельних інвестицій.
4. Теорія монополістичної переваги закордонних прямих інвестицій
5. Теорія факторних пропорцій Хекшера-Оліна.
4. Теорія граничної ефективності інвестування діяльності нефінансових фірм (Кейнс, Торбін).
5. Теорія конкурентних переваг М.Портера та її детермінанти.
7. Теорія інтерналізації закордонних прямих інвестицій (Баклі, Кесон, Рагмен).
8. Біхевіористська теорія транснаціональних корпорацій.
9. Модель ERPG X. Перлмуттера.
10. Еклектична парадигма закордонних прямих інвестицій Данінга.
11. Модель OLI (переваги власності, переваги інтерналізації, переваги розміщення).

Змістовий модуль 2. Характеристика особливостей форм міжнародної інвестиційної діяльності у міжнародному бізнесі

Тема 3. Місце транснаціональних компаній у системі міжнародної інвестиційної діяльності

1. ТНК як суб'єкт міжнародного бізнесу
2. Сутність транснаціоналізації.
2. Критерії визначення транснаціональної компанії.
3. Система багатонаціональних компаній.
4. Масштаби діяльності ТНК.
5. Кількісний аналіз потоків прямих інвестицій.
6. Шляхи виходу на зовнішні ринки. Фактори, що впливають на вибір шляху виходу на ринок.

Тема 4. Транскордонне злиття і поглинання (ЗП)

1. Методологія аналізу
2. Масштаби та динаміка ЗП
3. Фактори, що посилили процес транскордонного злиття та поглинання
4. Види і мотиви здійснення транскордонних ЗП

Тема 5. ТНК і олігополістичні ринкові структури

1. Прямі інвестиції та конкуренція
2. ТНК і рівень концентрації в галузі
3. ЗП і конкурентне середовище
4. Конкуренція на глобальних ринках
5. Стратегічні партнерства та їх вплив на конкурентне середовище

Тема 6. Стратегії та форми організації операцій транснаціональних корпорацій

1. Наступальні стратегії.
2. Види захистних стратегій ТНК
3. Еволюція стратегій розвитку міжнародного виробництва.
4. Еволюція форм операцій транснаціональних корпорацій.
5. Спільні підприємства: переваги і недоліки.
6. Стратегії ТНК, що обумовлюють утворення спільних підприємств.

7. Контрактні форми діяльності на міжнародному інвестиційному ринку

Змістовий модуль 3. Світові фінансові потоки і регулювання міжнародної інвестиційної діяльності

Тема 7. Світові фінансові потоки. Портфельне інвестування

1. Сутність та структурні елементи світового фінансового ринку.
2. Міжнародні ринки боргових зобов'язань.
3. Міжнародні ринки титулів (прав) власності.
4. Міжнародні ринки похідних фінансових інструментів.
5. Транснаціоналізація банківських операцій: концентрація фінансового капіталу.
6. Міжнародне фінансування операцій ТНК.
7. Ознаки та причини активізації міжнародних портфельних інвестицій
8. Оцінка інвестиційних якостей цінних паперів.
9. Міжнародні фондові ринки.
10. Стратегії управління портфелем цінних паперів.
11. Інститути спільного інвестування (інвестиційні фонди, інвестиційні компанії, довірчі товариства)
12. Міжнародні фондові біржі.

Тема 8. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності

1. Потенціал впливу іноземних інвестицій на процеси відтворення.
2. Форми регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційного процесу у міжнародній економіці.
3. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу та політика держави по відношенню до іноземних інвестицій.
4. Форми та інструменти впливу держави на інвестиційну діяльність (прямі і непрямі).
5. Індикативне планування інвестиційної діяльності.
6. Вільні економічні зони: порядок створення, функціонування та ліквідації. Світовий досвід створення ВЕЗ.
7. Інвестиційний клімат. Міжнародні рейтинги.

Тема 9. Особливості міжнародної інвестиційної діяльності та ведення міжнародного бізнесу в Україні

1. Аналіз розвитку інвестиційного процесу в Україні.
2. Чинники, що впливають на розвиток інвестиційного процесу.
3. Географічна та галузева структура залучення іноземних інвестицій.
4. Державна інвестиційна політика України на сучасному етапі.
5. Міжнародна інвестиційна діяльність в Україні.
6. Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
лк		пр	лаб	інд	с.р.	лк		пр	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Методологічні основи міжнародної інвестиційної діяльності												
Тема 1. Інвестування у системі міжнародного бізнесу та фактори, що обумовлюють його активізацію	11,5	4	1,5			6	13	0,45	0,15			12,4
Тема 2. Сутність,	12	4	2			6	13	0,45	0,15			12,4

форми, механізми і теорії руху прямих та портфельних інвестицій												
Разом за змістовим модулем 1	23,5	8	3,5			12	39	0,9	0,3			24,8
Змістовий модуль 2. Характеристика особливостей форм міжнародної інвестиційної діяльності у міжнародному бізнесі												
Тема 3. Місце транснаціональних компаній в системі міжнародної інвестиційної діяльності	9	2	1			6	13	0,45	0,15			12,4
Тема 4. Транскордонне злиття і поглинання (ЗП)	9	2	1			6	13	0,45	0,15			12,4
Тема 5. ТНК і олігополістичні ринкові структури	9	2	1			6	13	0,45	0,15			12,4
Модуль 2												
Тема 6. Стратегії та форми організації операцій транснаціональних корпорацій	12	4	2			6	13	0,45	0,15			12,4
Разом за змістовим модулем 2	39	10	5			24	52	1,8	0,6			49,2
Змістовий модуль 3. Світові фінансові потоки і регулювання міжнародної інвестиційної діяльності												
Тема 7. Світові фінансові потоки. Портфельне інвестування	14	4	2			8	13	0,45	0,15			12,4
Тема 8. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності	9,5	2	1,5			6	13	0,45	0,15			12,4
Тема 9. Особливості міжнародної інвестиційної діяльності та ведення міжнародного бізнесу в Україні	12	4	2			6	13	0,45	0,15			12,4
Разом за змістовим модулем 3	35,5	10	5,5			20	52	1,35	0,45			49,2
Усього годин	120	28	14			78	120	8	2			112

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Інвестування у системі міжнародного бізнесу та фактори, що обумовлюють його активізацію	2	0,2
2	Тема 2. Сутність, форми, механізми і теорії руху прямих та портфельних інвестицій	2	0,2
3	Тема 3. Місце транснаціональних компаній у системі міжнародної інвестиційної діяльності	2	0,2
4	Тема 5. Транскордонне злиття і поглинання (ЗП)	1	0
5	Тема 6. ТНК і олігополістичні ринкові структури	1	0,2

6	Тема 8. Стратегії та форми організації операцій транснаціональних корпорацій	2	0,2
7	Тема 10. Світові фінансові потоки. Портфельне інвестування	2	0,2
8	Тема 12. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності	1	0,2
9	Тема 14. Особливості міжнародної інвестиційної діяльності та ведення міжнародного бізнесу в Україні	1	0,1
	Разом	14	2

5. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

6. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Інвестування у системі міжнародного бізнесу та фактори, що обумовлюють його активізацію	0	10
2	Сутність, форми, механізми і теорії руху прямих та портфельних інвестицій	0	10
3	Суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності. Міжнародні організації, що впливають на реалізацію міжнародної інвестиційної діяльності. Форми міжнародної інвестиційної діяльності. Глобальні економічні фактори міжнародного інвестування. Фактори міжнародного інвестування: політико-економічні, ресурсно-економічні, загально-економічні.	16	8
4	Місце транснаціональних компаній у системі міжнародної інвестиційної діяльності	0	8
5	Транскордонне злиття і поглинання (ЗП)	0	8
6	Вплив міжнародних інститутів на міжнародну інвестиційну діяльність (Багатостороннє агентство гарантування інвестицій, Міжнародна фінансова корпорація тощо). Класифікація прямих іноземних інвестицій. Інвестиційні цикли прямих іноземних інвестицій. Шляхи інтернаціоналізації світогосподарських процесів: екстернальний та інфернальний. Теорія граничної ефективності інвестування за Кейнсом.	14	8
7	ТНК і олігополістичні ринкові структури	0	10
8	Стратегії та форми організації операцій транснаціональних корпорацій	0	10
9	Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності та теорія граничної ефективності інвестування Тобіна. Ресурси суб'єктів інвестиційної діяльності та теорія граничної ефективності інвестування Кейнса. Мотивація створення підприємств з іноземними інвестиціями з боку суб'єктів країни базування.	12	10

10	Світові фінансові потоки. Портфельне інвестування	0	6
11	Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності	0	6
12	Транснаціональні корпорації: поняття, критерії класифікації. Фактори, що впливають на вибір форми виходу на ринок іншої країни. Діяльність транснаціональних корпорацій та їх вплив на економіку України (на конкретному прикладі). Прояв ефекту синергії при транскордонних злиттях та поглинаннях. Форми підрядних контрактів на будівництво (частковий підряд, генеральний підряд, контракти „під ключ”, контракти на керівництво проектом). Форми підрядних контрактів на будівництво (частковий підряд, генеральний підряд, контракти „під ключ”, контракти на керівництво проектом). Контрактні операції у видобувній промисловості.	12	6
13	Географічна та галузева структура залучення іноземних інвестицій в економіку України. Сучасний стан конкуренції на глобальних ринках. Стратегія транснаціоналізації китайських державних корпорацій. Діяльність нафтогазових транснаціональних корпорацій та їх вплив на сучасний міжнародний бізнес. Субконтрактні угоди	12	4
14	Особливості міжнародної інвестиційної діяльності та ведення міжнародного бізнесу в Україні	0	4
15	Типи управлінських контрактів. Типи інжинірингових контрактів. Бізнес-стратегії ТНК на світовому автомобільному ринку. Бізнес-стратегії ТНК на світовому автомобільному ринку. Моделі циклів ділової активності (моделі Кітчіна, Джаглара, Кондратьєва, Фріша, Хікса, Лукаса, Слутського). Бізнес-стратегії ТНК на світовому автомобільному ринку. Діяльність транснаціональних корпорацій та їх вплив на економіку України.	12	6
	Разом	78	112

8. Індивідуальні завдання

Для заочного відділення написання письмової контрольної роботи згідно методичних вказівок.

9. Методи навчання

Основними формами навчальної роботи при вивченні дисципліни є лекційні та семінарські заняття. Лекції проводяться з базових питань міжнародного бізнесу, містять узагальнений теоретичний матеріал, які є базою для самостійної роботи студентів. В процесі читання лекцій увага концентрується на найбільш складних питаннях досліджуваної теми, додаються рекомендації для самостійної роботи над відповідними темами. Спосіб подання інформації студентам в процесі їх пізнавальної діяльності реалізується через певні дії та методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – для практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;

- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного.

10. Очікувані результати навчання з дисципліни

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
<p>РН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.</p>	<p>Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)</p>
<p>РН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.</p>	<p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)</p> <p>Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)</p> <p>Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.</p>	<p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу (СК 3)</p> <p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5)</p> <p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)</p>
<p>РН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.</p>	<p>Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)</p> <p>Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами (СК 14)</p> <p>Здатність постійно підвищувати теоретичний</p>

	рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності (СК 16)
РН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)
РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку, суб'єктів міжнародного бізнесу та стратегії їх поведінки.	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу (СК 3) Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)
РН 13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6)
РН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу різного рівня та налагоджувати комунікації між ними. (СК 8)
РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у

<p>основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.</p>	<p>сфері міжнародного бізнесу з урахуванням його основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 2) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу.</p>	<p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу (СК 3) Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6) Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема (СК 12)</p>
<p>РН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнес-середовища для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p>	<p>Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародного бізнесу (СК 3)</p>
<p>РН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.</p>	<p>Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного бізнес-середовища та вміти адаптуватися до них (СК 5) Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків (СК 11)</p>
<p>РН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.</p>	<p>Здатність продемонструвати знання та розуміння предметної області та професійної діяльності (ЗК 12)</p>

11. Засоби оцінювання

Навчальна дисципліна «Міжнародна інвестиційна діяльність» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 3 змістовних модулів, які містять 9 тем. Підсумкова кількість балів

виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни.

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

12. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Модуль 1				Модуль 2						
Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2				Змістовний модуль 3			35	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька

політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калужна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій з курсу «Міжнародна інвестиційна діяльність».
2. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи студентів з курсу «Міжнародна інвестиційна діяльність».
3. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт для студентів заочної форм навчання з дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність».
4. Мелешенко А.І., Гамов М.С. Ринок цінних паперів та механізми функціонування світових фондових бірж. Навчальний посібник. - Запоріжжя: Інтер-М, 2014. – 144 с.
Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (протокол № 1/11 - 5042 від 07.04. 2014 р.)

14. Рекомендована література

Базова

1. Адамчик В.В. Міжнародна інвестиційна та інноваційна діяльність: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / В.В. Адамчик ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Тернопіль ; Львів : Крок, 2014. – 238 с.
2. Дэниелс Д.Д., Радеба Л.Х. Международный бизнес: внешняя среда и деловые операции. М., 1998
3. Задоя А.О. 3 18 Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник [Електронний ресурс] / А.О. Задоя. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 122 с.
4. Єгорова І.Г. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. / І.Г. Єгорова, Г.І. Матукова, Я.О. Ізмайлов, А.В. Куценко, С.І. Мацюра. – Кривий ріг: Видавничий дім, 2010. – 291 с.
5. Иванов Ю.В. Слияния, поглощения и разделение компаний: стратегия и тактика трансформации бизнеса. М., 2001
6. Рут Ф.Р., Філіпенко А. Міжнародна торгівля та інвестиції/Пер. з англ. – К.: Основи, 1998
7. Майєр Дж. М., Олесневич Д.Л. Міжнародне середовище бізнесу: Конкуренція та регулювання у глобальній економіці / Д.Л. Олесневич (наук.ред.). К., 2002
8. Рогач О. І. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій. К.: Либідь, 2005. -715с.

9. Міжнародні фінанси: Підручник/ О.І. Рогач, А.С. Філіпенко, Т.С. Шеремет та ін.; за ред. О.І. Рогач. К., 2003
10. Портер М. Стратегія конкуренції. /Пер. з англ. – К.: Основи, 1997

Допоміжна

1. Алексеєнко Л.М., Олексієнко В.М., Юркевич А.І. Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок (українсько-англійсько-російський тлумачний словник) .-К.: Тернопіль: Максимум; Економічна думка, 2000.
2. Булеев И.П., Богачев С.В., Мельникова М.В. Промышленные корпорации: особенности развития и принятия решений: Монография. Донецк, 2003.
3. Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов. - М., 1997.
4. Буренин А.Н. Рынки производных финансовых инструментов. - М.: "ИНФРА-М", 1996.
5. Внукова Н. М. Ринок фінансових послуг: Навчально – методичний посібник. – Х.: ІНЖЕК, 2004. – 276 с.
6. Герст П., Том сон Г. Сумніви в глобалізації. Міжнародна економіка і можливості керування. К., 2002
7. Глобализация мирового хозяйства и национальные интересы России/ В.П. Колесов (ред.). М., 2002
8. Губський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. -К.: Наукова думка, 1998
9. Дудяк Р. Основи біржової діяльності на товарному і фондовому ринку: Навч. посіб.- Львів: Львівськ. держ. аграрн. ун-т, 2001
10. Економіка знань: виклики глобалізації на Україні / За заг. ред. А.П. Гальчинського, С.В. Львовичкіна, В.П. Семіноженка. К., 2004
11. Жданов В.П. Организация и финансирование инвестиций. – Калининград : Янтарный сказ, 2000
12. Иноземцев В.Л. На рубеже эпох. Экономические тенденции и их неэкономические следствия. М., 2003
13. Инвестиционно-финансовый портфель (Книга инвестиционного менеджера. Книга финансового посредника) / Отв. ред. Ю.Б. Рубин, В.И. Солдаткин. - М., 1999.
14. Калина А.В., Коцєєв О.О. Фондовий ринок. Навчальний посібник. – К.: Вид-во „Університет „Україна”, 2006
15. Килячков А.А., Чалдаєва Л.А. Рынок ценных бумаг и биржевое дело. – М.: Юристь, 2001
16. Ковалевський В.В., Козак Ю.Г., Грищенко С.Г. Новицький В.М., Макогон Ю.В. Міжнародні організації: Навч. посібник/ За ред. Ковалевський В.В., Козак Ю.Г. Одеса, 2001
17. Кругман П.Р., Обстфельд М. Международная экономика. Теорія и політика: Ученик для вузов. М., 1997
18. Ломакин В. Мировая экономика. М., 1998
19. Лысенков Ю.М., Рымарчук А.И., Музыченко О. Фондовый рынок: терминологический словарь-справочник. – К.: Діалог-прес, 1997.
20. Лысенков Ю.М., Рымарук А.И., Педь И.В. Участники фондового рынка: Функции, организация деятельности. Кн. 5 .-К.: Вісник фондового ринку, 1998
21. Мертенс А. Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории. – К.: КИА, 1997.
21. Мендрул О.Г., Павленко І. А. Фондовий ринок: операції з цінними паперами: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000. -156с.
23. Мовсєсян А.Г., Огнівцев С.Б. Мировая экономика: Учебник. М., 2001
24. Мозговой О.Н. Зарубежный фондовый рынок. - К.: УАННП "Феникс", 1998.
25. Мозговой О.Н. Фондовый рынок Украины. - К.: УАННП "Феникс", 1997.

26. Мозговий О.М. Фондовий ринок: Навч. посібник. -К.: Вид-во КНЕУ, 1999.
27. Мелешенко А.І. Сучасні тенденції функціонування та розвитку транснаціональних корпорацій і їх вплив на світову економіку в умовах глобалізації/ А.І. Мелешенко, Ю.В. Цимбал// Науково-практичний журнал “Інвестиції практика та досвід”. - 2016. - №1. - С.19-24.
28. Носова О.В. Іноземні інвестиції в транзитивній економіці України: Монографія. Х., 2001
29. Поручник А.М., Антонюк Л.Л. Венчурний капітал: зарубіжний досвід та проблеми становлення в Україні: Монографія.-К.:КНЕУ, 2000.-172с.
30. Примостка Л.О. Фінансові деривативи: аналітичні та облікові аспекти: Монографія. – К.: КНЕУ, 2001. – 263 с.

15. Інформаційні джерела

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ssmc.gov.ua/fund/analytics
2. <http://www.globalpolicy.igc.org>.- висвітлює новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів
3. <http://www.iplanet.net/fdisurvey>- інформація щодо світових потоків прямих інвестицій
4. <http://www.oecd.org>.- офіційний сайт організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) надає інформацію щодо індикаторів розвитку країн ОЕСР
5. <http://www.standartsandpoors.com> – сайт компанії Standarts & Poors, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів
6. <http://www.moody.com> - сайт рейтингового агенства Moody`s, інформація щодо ризиків, рейтингів фінансових інструментів
7. <http://www.transnationale.org>.- надає інформацію про більш ніж 10000 компаній, включаючи ТНК
8. <http://www.unctad.org/wir/index.htm>- інформація щодо оглядів світових інвестицій
9. <http://www.finance.yahoo.com> –новини світового бізнесу, інвестицій та фінансів
10. <http://www.fdi.eu.com> інформація щодо світових потоків ПІІ та діяльності ТНК
11. <http://www.rada.gov.ua> - офіційний сайт Верховної Ради України
12. <http://www.ufs.com.ua>.- український фінансовий сервер
13. <http://www.investfunds.com.ua> – інформаційний фінансовий сервер